

L. Kecskés András

Őshazánk - Édenünk – Világunk hangja - zenei bizonyítékai

Vorleben

A Cosmographia térképe

A térkép a kézirattal együtt nagyobbára már 1458-ban készen volt. Elméletileg a kiadványt ősnymtatványnak/incu-nabulumnak is nevezhetnők, de ez az elnevezés/titulus csupán az 1500 előtt kinyomtatott műveket illeti meg.

A Cosmographia c. (V. Münster, 1504) könyv HHH túloldalán/rectóján a kezdetleges térkép ellenére jól szemlélteti az egykor nyugatra, majd északra s innét napnyugatra és napkelet felé, az oda-vissza áramló magyar néprészek bebarangolt, nagykiterjedésű területét. Fontos adat számunkra ez a régi térkép, hiszen az itt föltüntetett országok-népek területén keresztül áramlott hajdan a magyar nép történelmének folyója. Sokan Indiában kutatják s tudják eredetünket, mások Tündérszép ILONÁnk Boldogság-szigetének AVILON ill. EVILAT földjét szeretnék megtalálni.

Minden jel arra mutat, hogy a magyar édent, a magyarság őshazáját e régi „földabroszon” kell keresnünk. Vegyük szemügyre kissé torz, de még értelmezhető őstérképünket; mit mond nekünk:

Balról a fenti részekben, térképünkön Moszkva környékén eredő Volga menti és más rús területek fekszenek: Rosztov, Novgorod. A vele ellentétes oldalon a Permi tartomány látható az Ural hegylánccal. Délebbre Orlov, a mai nagyváros Kírov alatt, ettől keletebbre: a Magna Hungáriának nevezett Baskíria található.

Középen a Tanais/Don és a Volga folyók közrefogta TaRTaR/ia ill. Szkítia területe olvasható. Az egykori RHa/Víz, azaz a Volga folyó baloldali kanyarulatában, a Volga-könyöktől észak-keletre az „Ázsia-Szarmácia”, Baskíria vidéke látszik. Ettől keletre a „kaukázusi népek” s azok alatt a

Colchia, Ibéria és Albánia neve áll. A **Colchis** népességet a ma **Karacs/ájföld**, a **Kercs/i-szoros**, (**Kalancs/a** a Don folyó 30 deltaágából az egyik) földrajzi nevek őrzik. Fölöttébb figyelemre méltó, hogy az ókori nevén Georgia – ma Grúzia – a térképen *nem látható*.

A térkép alján balról, a Tigris és az Eufrates forrásvidékén a kurd hegyek, Gordia-hegyek (ma Ordosz) néven, majd keletre és délnyugatra tőle Nagy- és Kis-Örményország, a jobb alsó sarokban a ragozó/agglutináló nyelvű **MéD**/ek régi birodalma, **MeDiA** tűnik föl, amely az ókori Perzsia, a mai Irán területén fekszik. Minket, magyarokat ez utóbbi fölöttébb foglalkoztat, hiszen *a zenei hangtávolság perzsa „mérő” – szava = „messzel”*, hiszen a hangerősség mérésére a mai napig deci űrmértéket használunk: decibel. De egy magyar távolsághatározó szava is megtalálható benne: **messze**. A szó hazánkban egy régi űrmértékkel azonos: „meszely”. Két meszely = egy icce (kb. 1,4 liter). A **MéD**eket számos kutató a **MaDá**/kkal, a **MaGY**/arokkal rokonítja. Mi, magyarok a bőrlajbit és a bő-gatya viselését tőlük örököltük. A következő mondatok a **MaGYaR** nevünk többes, mélyen szakrális jelentéséről lebbentik föl a fátylat. A turáni **MaDaR**, **MaDZSaR** **MaGYaR** v. **MeGYeR** rokon szavak a folyamközi, sumér **MaTaR/u**-val tartanak alaki és jelentésbeli atyafiságot. A **MaTaR/u** jelentése *csatorna vájat, kiásott csatorna nyilván az életet adó víz helyes irányba terelésével hozható kapcsolatba*. Ezzel szorosan összefügg a „**MeDeR**” szavunk. A női minőségű latin **MaTeRiát** és a **MaTeR** – egy sorba lehet állítani, hiszen a földet a nedvesség, a permetezés bírja termőre; jelesül, a női termékenység-csatornája így segíti és vezeti sikerre az anyagi világba átfolyó égi harmatot. Harmatozzatok égi magasok... zeng advent idején az ének. Az ókori szópár a magyar nyelvben is megtalálható: **aNYa/G** ↔ **aGYaG** ↔ **aNYa**. Minden jel arra mutat, hogy Szent István őstudását kamatoztatva ajánlotta föl a Boldogasszonynak a **MaGyaRok** szent **koronáját**, ui. a sumér **KuRuNNu** szó az élet vizét jelenti. Az igazsághoz hozzátartozik, hogy a fény-gyümölcs, a szőlő erjesztett leve sumérul **KaRaNu** azaz a „bor”, amely a keresztény egyházak istentiszteleti szertartásainak elengedhetetlen kelléke.

Elsősorban a Kaspi-tengertől délre rajzolt **MéDiA** köti le ismét figyelmünket. Egykori területén az Eufrates és a Tigris forrásvidékét, a Van és az Urmia-tavat a mai térképeken Kurd-Zagrosznak nevezett hegycsúcs választotta el egymástól, és ez lehetett az időben legtávolabbi egyik őshaza. Erre a földre tehetjük a magyar nép, nyelv és népzene egyik indító, kézzelfogható, fontos állomását. Mindezeket zenei adatok is alátámasztják: az ugariti, kétszólamú Hold (Nikala)-himnusz és a Szivárvány havasán kezdetű népdalunk (Kr.e. 1400 k.) és egy házassági énekünk, nemkülönben az Elment a két lány virágot szedni... és egy kurd dalam rokonsága. Hegedű szavunk nevét csak a Kelet-Anatóliában használt népi hegedű a „higit vagy hegit” vonós hangszer őrzi. Bartók dél-kelet anatóliai gyűjtésének eredményei még alaposabb munkára serkentenek, a magyar-török énekek dallami egyezései okán. Minden jel arra mutat, hogy a szóban forgó terület és a kurd vidékek alapos zenei átfésülése sikerrel kecsegtet. A magyar történelem, zene és nyelv legrégebbi *leírt emlékei* – Herodotos, Ptolemaios, Plinius, Strabon, Ovidius tudósításai – a Kr.e. időig vezetnek bennünket vissza az **MD/T** mássalhangzóval kezdődő ősnеveink felsorolásával: proto **MéD** (ugarit, guti), **MiT/ani**, **MaD/ai**, **MAT/ian**, **MaT/er**, szir- és szar/**MaTa**, **MeóT**, **MéT**, **MeD/ok**, dal/**MaTa** stb.

A hunokkal, szkíta népekkel, avarokkal való rokoni ismerveink leginkább a régészet eredményei. A bizánci, kínai és az arab mozaikírások kutatásainak részeredményeként kezd őstörténetünk hiteles képe összeállni az újabb időkben. Az egyre több és értékelhető parányi adat nyomán lassan kirajzolódnak azok a Sárga tenger felé és a visszavezető útvonalak is, melyek mentén őseink és a beléjük olvadt népek kisebb-nagyobb részei egy közös ázsiai kultúrában megfűződhetnek. A Kárpát-medencében eltöltött idő alatt a magyar, a magyarsággal szomszédos és a nyugati népek zenei hagyományainak oda-vissza áramlását tették lehetővé a magyarság befogadó és átadó alaptulajdonságai. E történelmi, szellemi, népi- és komolyzenei erőfeszítések eredménye a magyar jelen zenei állapota.

Az ókori népmozgásokat őseink krónikái és az énekmondók/históriók szorgalmasan őrizték, terjesztették. Így ezredéves történések szájról-szájra szálltak. Juliánusz barát Magna Hungariát

kereső útja (1236) után újabb hittérítőkről kapunk hírt. 1314-ben Johanca – a vándorló-hittérítő német ferences barát Baskíriába érkezett három társával, („Fratres Peregrinantes”) egy angollal és két magyar (ferences) testvérrel – tudjuk meg levéléből. A két magyar az Evangéliumot hirdette és szent énekeket tanított. Levele keltezésében a helyet is megnevezi: „...nem messze Baskíriától /...iuxta Baschardiam”. Térképünkön Johanca útvonalának rajzolata elhelyezhető. Térítő útján eljutott a DoN forrásvidékére. Tapasztalatait egy másik ferences, a későbbi pápa, Aeneas Sylvius Piccolomini így írja le: „...az ázsiai Scythiában, a Tanaisztól (Dontól) nem messze, műveletlen népek laknak: bálványokat tisztelő emberek. Ezek ugyanazt a nyelvet beszélik, mint a Pannoniában lakó magyarok”.

Bonfini és Mátyás király tudott a Magna Hungariában maradtokról. Mátyásnak terve volt a baskír-magyarokkal. Ő szintén magyarul tudó ferenceseket küldött több százezernyi honfitársunk áttelepítése végett. Nagyléptékű tervét korai halála húzta keresztül.

Hol keressük a magyar Édent (Ter 2,8), krónikáink szerint EviLaT Föld/jét.

Az „eViLaT földje” kifejezést Kálti Márk krónikaíró (1351), és Hertul fia Miklós miniátor örökítette ránk. Úgy véljük: eViLaT valamely magyar nemzettestnek lehetett egyik átmeneti otthona: az EuFRaT/es forrásvidékének környéke: a volt Nagy-Örményország, a török-kurd-iráni terület, a Középső-Taurusz (ma Toros) hegység. A görög-latin eredetű euFRaT(ész) még a germán-szemléletű, mássalhangzó-átalakulási szabályoknak is megfelelően kiadja az eVLAT szót. FRT = VLT. Az Ószövetségi Biblia (Ter 2,10 és a 27,23) pár település nevével együtt Gozán városát említi, melyhez hasonló városnév az Eufrátész jobb oldalán fekszik: GaZiaN/tep. Kissé távolabb KoZÁN városka található. A várossal kapcsolatos a Bartók-gyűjtötte, magyar vonatkozású török ballada: *Hiy, Kurt paşa çik ti GuZaNa...*

*Keménye: $\text{♩} = 264$ 1-8, 8,

Hiy, Kurt pa- sa çik- ti Gu- za- na

A- kil yet- mez — bu- dü- ze- ne;

Öl- dü- müş- ler — Gu- zan oğ- lu, — yig,

Ya- sak me- ze- rin ya- za- na- na, yig

(Keménye)

E török dallam a felvidéki Gyemesben énekelt „Üveg az ablakom nem réz...” kezdetű, ereszkedő,

ötfokú ének ikertestvére, amely Hontfüzesgyarmatról Kodály Zoltán gyűjtéséből ismert.

2

() - veg az ah - la - kom, nem réz,
 Kin az én ga - lam - bom ki - néz,
 Ki kö - nyö - kol gyöngy - kar - já - ra,
 Most is - hitt, hogy men - tek ar - ta

Gozan vagy Kozán városkától délre terül el a lüktető milliós város, ADaNa, melynek mássalhangzói igen megközelítik az általunk keresett ÉDeNét. GaZiaN/TePtől északra (Nemrutdaği) Nimród-hegyének romvára alussza álmát. A török helységnevek után ragasztott „TeP” vagy TePe, azonos a magyar TeLeP/pel, TeReP/pel, TeLeP/üléssel; mongolul: TaLBi-khu. Nógrádban, Pásztó város mellett egy TeP/Ke puszta ma is létezik. A TeP ↔ PeT/e a lakosok ragaszkodása, TaP/adása, az édes anyaföldön, egy állandó, egy élet kifejlődésére alkalmas hely megtalálását jelenti. Az összefüggés még szemléltetőbb, ha tudjuk, hogy a bibliai ÉDeN = puszta és vidéket is jelent magyarul. Ehhez kapcsolódik szervesen egy ősi szóbokor része, az e/ViLaT, amely hazát, földet, a mi világunkat, két folyam által védett és határolt FaLu/t jelöl. Az eViLaT-földje éppen a folyamközi területet, benne a sumer földet jelentheti az eu/FRaT/eszszel való mássalhangzós keret-rokonság okán. Ez volt a PaRaD/icsom/ az éDeN. E területek névadását a perzsa-görög-latin időkől származtatják. A DN mássalhangzó-páros megjelenése nem véletlen. Ui. a későbbi szkíta területek vizet, vizes területet jelentő DNyeszter, DNyeper, DoNec, DoN vagy TaNaisz, DuNa szavaknak itt van a kapcsolódási pontja. Fontos tudni, hiszen az anyagi létünk számára legfontosabb a NeD/vesség a VíZ. A NáD növény vizes élettere és a „NáD/sípot fújtam” kezdetű, gyermek mondóka szorosan összefügg. Perzsiában – s ma

már az arab országokban szintén elterjedt – a NáDnak = NeY a neve, amely egy peremfuvolyát takar. Turkesztánban, Kasmírban, de még az indiai Pandzsáb államban is egy ötlukú fuvola erre a névre hallgat. Könnyen belátható, hogy a NeY vagy NaY egy női minőségű, valamely nedves-séggel összefüggő muzsikás szerszám. A NáD hangszer Nő/iségét részben alátámasztja, hogy az ókori megszólaltatók zöme hölgy volt. Népmeséink egyik főhőse a csillaghagyományokkal rokon ViLÁG/szép NáD/szál kisasszony története. Más szembe ötlő nyelvi hasonlóságot is találunk még a ViLÁG szóval kapcsolatban. A sumér BiL/u = ViLÁG/ít, égni / ViLL/oG, ViLL/ám, PiLLoG, MeLeG rokonszavak alaki nagyszerűsége az, hogy a jelentése évezredek alatt szinte alig változott, valamely nemzetek feletti, szellemi döntés eredményeként. Mit kell gondolnunk a ViLÁG/ról = a földgolyóról vagy az angol-kelta ViLLaGe-ről, amely az ott élőknek a világ közepét jelenti? Miként vélekedjünk a védő sövényről, a FaL/lal körülvett FaL/uról és az angol-kelta Wall összefüggéseiről? A rokoni vonások még szembevetőbbek az anya- ill. a szülő-FÖL/D és az ugyancsak rokon kelta (ma angol szó!) FieL/D = mező, magyarul RéT szavak esetében, mely utóbbi tükre a TéR. Minthogy mindezekhez nagyobb fényt és ViLÁG/osságot kell társítani; a FieLD-WoRLD-WeLT – és a hun-magyar eViLaT, a paradicsombeli tisztánlátás, a fényesség és a (nagy) ViLÁG ekként rokonok.

Isten áldja meg a magyart

Szurdokpüspöki
(Budai J. gy.)

3 Is-ten áld-ja meg a ma-gyart, tart-son ne-ve, míg a Föld tart!

5 Pa-ra-dí-csom ha-zá-já-ba' él-jen, mint a hal Du-ná-ba'

él-jen, mint a hal Du-ná-ba'

Töltse békével napjait, egyezve lássa fiait,
Tatár, török, más ellenség minket meg ne rendíttessék,
Minket meg ne rendíttessék.

Isten áldja meg a magyart, tartson neve, míg a Föld tart!
Isten áldjon meg bennünket, minden igaz magyar embert,
Minden igaz magyar embert!

IRODALOM

- René LABAT: (Sumér) Akkád ékjelek. Párizs. 1948. No.210., 255.
- Bendefy László: A magyarság és közép-kelet. Bp., 1945. 240-284.
- Farkasinszky Tibor: Magyar őstörténet új alapokon. Miskolc, 2008. 28-39., 64-67.
- Gábry György: A magyar hegedű. Etnographia. 4. sz. Bp., 1983. 588-593.
- Záhonyi András: Ősi titkok nyomában. Miskolc, 2005.
- Bérczi Szaniszló és Detre Csaba: A hunok művészete. Bp., 2004.
- Kristó Gyula: Képes Krónika. Bp., 1986. 13.
- Z. Tóth Csaba: A hun-magyar eredethagyomány kérdései. Turán. Új IV. évfolyam. 5. szám. 29-43.
- Götz László: Keleten kél a Nap. I. Hn., 1981. 222.
- Czuczor-Fogarasi: A magyar nyelv szótára. Pest, 1870.
- Gyárfás Ágnes: Infántis Lacika. Hajóút. Miskolc, 2000. 42-43.
- Curt Sachs: Reallexikon der Musikinstrumente. Hildesheim. 1972.